

## **Ang Dekalogo ng Dialogo**

### **Mga Panuntunan para sa Dialogong Interreligious at Interideological**

#### **LEONARD SWIDLER**

Ang dialogo ay isang pag-uusap sa isang naunawaang paksa sa pagitan ng dalawa o higit pang mga taong may magkakaibang pananaw, ang pangunahing layunin ay upang matuto sa isa't-isa ang bawat kalahok sa gayon maaaring magbago at umunlad. Kinakatawan nitong natatanging kahulugan ng dialogo ang unang utos ng dialogue.

Sa loob ng relihiyo-ideological sa nakaraan, nagkasama tayo upang makipag-usap sa mga nagkaiba sa atin, halimbawa, mga Katoliko at mga Protestante, alinman upang talunin ang katunggali, o upang pag-aralan siya at nang maging magaling ang pagharap sa kanya, o masmabuti pa ang makipag-ayos sa kanya. Kung maghaharapan nga ang bawat isa, ito ay sa pagtutuus—minsan sa hayagang pagtatalo, kung minsan naman pailalim nguni't palaging sa tunay na layunin ang kabila dahil kumbinsido tayo na sa atin lamang ang pangkalahatang katotohanan.

Ngunit ang dialogo ay hindi deba-te. Sa dialogo dapat makinig ang bawat isa ng bukas at pakikiisa sa hangaing maunawaan ng ganap ang pananaw ng ka-dialogo at hanggang maaari mula sa saloobin. Ang ganitong saloobin awtomik na may punto na ang pananaw ng ating ka-dialogo ay nakakahikay, kaya kung may integridad ang ating pagtugon, maging bukas tayo sa pagbabago, ang magbago ay nakakaligalig.

Siyempre naririto tayo upang pag-usapan ang isang uri ng dialogo, ang inter-relihiyoso, inter-ideolohiyang dialogo. Upang maganap ito, hindi kailangan na ang mga ka-dialogo ay may tatalakaying relihiyon / ideolohiyang paksa, ang "tunay na kahulugan ng buhay at kung papaano isasabuhay ito." Sa halip, dapat silang dumalo sa dialogo bilang mga taong may malalaim na kaugnayan sa relihiyon o ideolohiyang komunidad. Halimbawa, kung hindi ako isang Kristiyano at hindi rin isang Marxist, hindi dapat akong lumahok bilang isang "kalahok" sa Christian-Marxist dialogue, bagama't maaari akong making, maaari akong magtanong para sa kaalaman, at magbigay ng mga nakakatulong na mga komento.

Malinaw na ang dialogong interreligious, interideological ay bago sa ngayon. Hindi natin maaaring mag-isip nito, gayundin awin ito sa noon. Papaano tayo maging epektibo sa ating pakikibaka sa bagong bagay na ito? Ang mga sumusunod ay ilang pangunahing panuntunan, o "mga utos," ng dialogong interreligious, interideological na dapat sundin kung merong dialogong mangyayari. Hindi ito mga teoretikal na mga panuntunan, o mga utos na ibinaba sa "kataas-taasan," ngunit mga bagay na natutunan mula sa tunay na karanasan.

**UNANG UTOS:** Ang pangunahing hangarin ng dialogo ay ang matuto, upang magbago at lumawak ang pagtanaw at pag-unawa sa realidad, at nang kumilos ayon dito. Una sa lahat, ngayon alam na natin na ang ating ka-dialogo ay naniniwala "dito" sa halip na "doon" kaya magbabago rin ang aking saloobin patungo sa kanya; at ang pagbabago ng aking saloobin ay may makabuluhang pagbabago rin sa akin. Papasok tayo sa dialogo upang matuto tayo, magbago, at tumubo, hindi upang pilitin ang pagbabago sa iba, na inaasahan natin sa isang deba-te-- isang pag-asang maisasakatuparan na kabaligtaran ng madalas at matinding deba-te na napasukan natin. Gayunpaman, dahil sa dialogo ang bawat kalahok ay suamasali na may hangaring matuto at magbago, totoong may pagbabago na mangyayari. Kaya ang layunin ng deba-te, at higit pa rito, ay mas maatim sa pamamagitan ng diyalogo.

**IKALAWANG UTOS:** Ang Interreligious, interideological na dialogo ay dapat na dalawang panig na proyekto—sa loob ng bawat relihiyon o ideolohikal na komunidad at sa pagitan ng mga relihiyon o ideolohikal na komunidad. Dahil na likas na "communal" ang katangian ng dialogong interreligious, at dahil ang pangunahing layunin ng dialogo ay ang matuto at magbago ang bawat kalahok, kinakailangan din na ang bawat

kalahok na pumasok sa dialogo hindi lamang sa kanyang kapareha sa linya ng pananampalataya, halimbawa ang sa Lutheran at Anglican, ngunit gayundin sa loob ng kanyang simbahan, sa kanyang kapwa Lutherans, upang ibahagi sa kanila ang mga bunga ng bungang interreligious. Tanging gayun lamang maaaring ang buong komunidad sa kalaunan matuto at magbabago, umuunlad patungo sa isang higit na mapang-unawang pananaw sa katotohanan.

**IKATLONG UTOS:** Dapat papasok ang bawat kalahok sa dialogo na buo ang kalooban at katapatan. Dapat maging malinaw na kung saang direksyon kikilos ang mga pangunahin at menor na bahagi ng tradisyon, kung ano mang pagbabago sa hinaharap, kung maaari saan nahihirapan ang isang kalahok sa kanyang sariling tradisyon. Walang lugar ang anumang pagbabalatkayo sa dialogo.

Sa kabilang bahagi—ang bawat kalahok ay dapat ring buo ang kalooban at katapatan sa kanyang ka-dialogo. Hindi lamang na ang kawalan ng katapatan ang balakid sa dialogo na mangyari, ngunit gayundin ang kawalan ng katapatan ng ka-dialogo. Sa maikling salita: walang tiwala, walang dialogo.

**IKAAPAT NA UTOS:** Sa dialogong interreligious, interideological hindi dapat nating ihambing ang ating mga ideals sa mga kagawian ng ating ka-dialogo, ngunit sa halip ang ating mga ideals sa mga ideals ng ating ka-dialogo. Halimbawa, paghambingin ng dating kasanayan ng mga Hindu ng pagsunog ng buhay ng mga bala (suttee) sa kagawiang ng mga Kristiyano sa pagsunog ng mga mangkukulam at auto da fe ni.

**IKALIMANG UTOS:** Tukuyin ng bawat kalahok kung sino siya. Halimbawa, tanging ang mga Hudyo lamang ang maaaring magpaliwanag kung ano ang ibig sabihin ng pagiging isang Hudyo. Ang iba ay maaari lamang maglawaran nito mula sa labas. Dagdag pa rito, dahil ang dialogo ay isang buhay na pamamaraan, makikita ng bawat kalahok na magbabago siya kung kaya't patuloy na lumalim, lumawak at baguhin ang kanyang sariling-paliwanag bilang isang Hudyo— maging maingat upang manatili sa pakiki-dialogo sa mga kapwa Hudyo. Kaya ipinagutos na ipaliwanag ang bawat ka-dialogo kung ano ang ibig sabihin ng maging isang ng maging isang tunay na kasapi ng kanyang sariling tradisyon.

Sa kabilang-dako— dapat makilala ng tao ang kanyang sarili sa interpretasyon na iginawad ng iba tungkol sa kanya. Ito ang sagradong patakaran ng interreligious hermeneutics, na iunulit-ulit ni Raimundo Panikkar ang "apostol ng dialogong interreligious." Upang mas maunawaan, ang bawat kalahok ng dialogo ay subukang ipahayag sa sarili kung ano ang palagay niya ang kahulugan ng mga pahayag ng ka-diyalogo; dapat na makilala niya ang kanyang sarili sa pahayag ng kanyang ka-dialogo. Ang dagdag ni Wilfred Cantwell Smith, ang tagapagtaguyod ng "isang mundong teolohiya," na maaaring patunayan ng mga kritikal na observers ang ipinahayag.

**IKAANIM UTOS:** Dapat papasok sa dialogo ang bawat kalahok na walang mga pagpapalagay kung saan ang mga punto ng hindi pagkakasundo. Sa halip, dapat hindi lamang makinig sa bawat ka-dialogo na may bukas at pakikiramay ngunit subukan rin na sumang-ayon sa ka-diyalogo hanggang sa kaya habang pinapanatili pa rin ang integridad sa kanyang sariling tradisyon; maaaring ganap na sumang-ayon nguni't walang paglabag sa kanyang sariling integridad, naririto ang tunay na punto ng hindi pagkakasundo—na madalas ay kakaiba sa punto ng di-pagkakasundo na maling ipinapalagay bago pa nag-dialogo.

**IKAPITONG UTOS:** Maaari lamang mangyari ang dialogo sa pagitan ng magkapantay-- parehong papasok upang matuto, o "par cum pari" ayon sa II Council Vatican (1962-1965). Pumapasok ang mag-kadiyalogo upang matuto mula sa bawat isa. Samakatuwid, halimbawa, kung mababa ang pagtingin ng isang Muslim sa isang Hindu, o mababa ang pagtingin ng isang Hindu sa isang Muslim, walang magaganap na dialogo. Kung maganap ang tunay na dialogong interreligious, interideological sa pagitan ng mga Muslim at mga Hindus, dapat ang parehong mga Muslim at ang Hindu ay papasok sa dialogo upang matuto sa isa't-isa; dito lamang masasabing na "pantay-pantay," par cum pari. Ipinapahiwatig din ang panuntunang ito na hindi maaari ang isang 'one-way na dialogue.' Halimbawa, ang talakayang Jewish-Christian ay nagsimula sa 1960s ay isang

prolegomena lamang sa dialogong interreligious. Malinaw na, pumasok lamang ang mga Hudyo sa mga palitan upang turuan ang mga Kristiyano, kahit na pumasok lamang ang mga Kristiyano upang matuto. Ngunit, kung tunay na dialogong interreligious ang mangyayari sa pagitan ng mga Kristiyano at mga Hudyo, papasok muna ang mga Hudyo upang matuto; doon pa lang masasabi natin na merong par cum pari.

**IKAWALONG UTOS:** Maaari lamang maganap ang dialogo kung merong tiwala sa isa't-isa: unang talakayinang mga isyung ito at sa gayon maitatag ang tiwala ng tao. Bagamat ang dialogong interreligious, interideological ay magaganap sa konteksto ng "komunidad", ibig sabihin, dapat kaanib ng isang relihiyon o ideological komunidad ang mga kalahok-- halimbawa, bilang Marxists o Taoists--totong na mga tao lamang ang maaaring pumasok sa dialogo. Ngunit ang isang dialogo sa mga tao ay maaaring itayo lamang sa personal na tiwala. Samakatuwid magaling na hindi tatalakayin ang mga pinaka-mahirap na suliranin sa simula, ngunit sa halip talakayin muna ang mga isyung na suliranin ng bawa't-isa, at sa gayon ay nagtatatag ng tiwala ng tao. Pagkatapos, dahan-dahan, habang lumalalim at lumalawak ang tiwala sa bawa't-isa, ang mga mas mahihirap na mga bagay ang maaaring isasagawa. Kaya, tulad ng sa pag-aaral habang gumagalaw sa mga lantarang nalalaman patungo sa mga misteryong bagay, kaya sa dialogo magpatuloy tayo mula sa mga karaniwang mga bagay--na ayon sa kamangmangan ng bawa't-isa mula sa mga siglo-siglong ng di-pagkakasundo, kailanganin natin ng ilang panahon upang matuklasan ng ganap-- upang talakayin ang mga usapin ng hindi pagkakasundo.

**IKASIYAM NA UTOS:** Ang mga taong pagpasok sa dialogong interreligious, interideological ay dapat bahagyang kritikal sa kanilang sariling tradisyon ng relihiyon o ideolohiya. Nagpapahiwatig ang kakulangan ng kritisismo sa sarili na ang lahat ng tamang sagot ay nasa sa sariling tradisyon. Sinasabi ng ganitong saloobin na hindi lang kinakailangan ang dialogo ngunit imposible pa, dahil pumasok tayo sa dialogo unang-una upang matuto tayo--- malinaw naman ay imposible kung ang ating tradisyon ay hindi kailanman nagkamali, kung nasa loob nito ang lahat ng kasugatan. Tiyak, sa dialogong interreligious, interideological dialogue dapat manindigan sa loob ng isang relihiyon o ideolohical na tradisyon na dapat may integridad at paninindigan, ngunit isang integridad at paninindigan na kasama, hindi bukod, isang mabuting kritisismo sa sarili. Kung wala ito walang dialogong magaganap-- at, sa katunayan, walang integridad.

**IKASAMPUNG UTOS:** Ang bawat kalahok sa kalaunan ay dapat subukang maranasan ang relihiyon o ideolohiya ng ka-dialogo "mula sa loob," dahil ang isang relihiyon o ideolohiya ay hindi lamang isang bagay ng ulo, kundi pati na rin ng espiritu, puso, at ang "buong pagkatao," bilang indibidwal at pang-komunidad. Ayon kay John Dunne ito ang "pagtawid" sa karanasang relihiyon o ideolohical ng iba at pagkatapos ay babalik naliwanagan, lumawak, at lumalim [Cf. John S. Dunne, *Ang Way ng Lahat ng Daigdig* (New York: Macmillan, 1972)]. Habang napananatili ang ating sariling integridad relihiyon, kailangan nating hanapin ang mga karanasan na bagay na emosyonal at espirituwal na makapangyarihan ng mga simbolo at kultural na dala-dala ng relihiyon / ideolohiya n gating ka-dialogo-- -at pagkatapos babalik sa atin, mas mayaman at mas malawak, matapos maranasan ng bahagya ang loob-looban na bahagi ng relihiyon o ideolohiya na ating ka-dialogo.

Ang dialogong Interreligious, interideological dialogue ay umiikot sa apat na lugar--ang "Ang Dialogo ng Ulo, mga Kamay, Puso at Kabanalan": ang praktikal (Dialogo ng mga Kamay), dito nag-kakaisa tayo upang makatulong sa sangkatauhan; ang aestatiko / espirituwal (Dialogo ng Puso) sinusubukan natin dito na maki-isa sa ating ka-dialogo sa kanyang mga pagbabagi ng kagandahan at ang kanyang relihiyon o ideyolohiya "mula sa kalooban"; ang nagbibigay-malay (dialogo ng Ulo), hinahanap natin dito na maunawaan at ang katotohanan, at ang pang-apat, ang lugar ng integrative (dialogo ng Kabanalan).

Ang dialogong interreligious, interideological ay may tatlong pangunahing mga yugto (ang mas detalyadong Pitong Yugto ay nakabalangkas sa [www.dialogueinstitute.org/dialogue-resources](http://www.dialogueinstitute.org/dialogue-resources)). Sa unang yugto binibitan natin ang maling impormasyon tungkol sa bawat isa at simulan upang malaman ang bawat isa bilang mga tunay na kami ay. Sa bahaging dalawang simulan naming malaman mga halaga sa tradisyon ng ka-dialogo at nais na naaangkop ang mga ito sa aming sariling mga tradisyon. Halimbawa, sa Buddhist-Kristiyano dialogue mga Kristiyano ay maaaring matuto ng mas malaking pagpapahalaga ng meditative tradisyon, at maaaring matuto Buddhists ng mas malaking pagpapahalaga ng prophetic, panlipunan katarungan tradisyon--parehong halaga ng

tradisyonal masjidhi, bagama't hindi eksklusibo, na nauugnay sa komunidad ang isa. Kung hindi namin malubhang, paulit-ulit, at sensitibong sapat sa dialogo, maaari naming ipasok beses sa ikatlong yugto.

Dito sama-sama nating simulan upang galugarin ang mga bagong lugar ng katotohanan, ng kahulugan, at ng katotohanan, na kung saan wala sa amin ay kahit naging mabuti bago. Kami ay dinala nang harapan gamit ang bagong, bilang pa--kilalang-to-amin dimensyon ng katotohanan lamang dahil sa mga tanong, mga pananaw, probings ginawa sa dialogue. Maaaring kaya namin Dare upang sabihin na matiyagang pursued dialogue ay maaaring maging isang instrumento ng bagong "paghahayag," isang karagdagang "i-un-veiling" ng realidad na dito dapat tayo kikilos.

Mayroong kakaibang radikal sa unang yugto gayundin sa ikalawang yugto at ikatlong yugto. Sa huli hindi nating idagdag quantitative ang isa pang "katotohanan" o halaga mula sa tradisyon ng ka-dialogo. Sa halip, pati na matutuhan namin ito sa loob ng ating sariling relihiyon / ideological self-unawa, ito ay proportionately ibahin ang anyo ang aming mga self-unawa. Dahil ang aming kasosyo sa dialogue ay magiging sa isang katulad na posisyon, gagamitin namin Pagkatapos ay magagawa upang saksihan authentically sa mga elemento ng malalim na halaga sa aming sariling mga tradisyon na tradisyon ng aming kasosyo ay maaaring na rin magagawang matutuhan may mga self-pagbabago ng kita. Ang lahat ng mga ito ng kurso ay magkakaroon upang gawin na may kumpletong integridad sa bawat panig, ang bawat kasosyo na natitira sa mahahalagang core ng kanyang / kanyang sariling relihiyon / ideological tradisyon authentically totoo. Gayunpaman, sa makabuluhang paraan na mahalaga core ay pinaghihinalang at nakaranas ng magkakaiba sa ilalim ng impluwensiya ng dialogue; ngunit, kung ang dialogue ay isinasagawa sa parehong may integridad at pagiging bukas, ang resulta ay na, halimbawa, ang Hudyo ay magiging mas higit pang authentically Hudyo at mga Kristiyano kahit na higit pa authentically Kristiyano, hindi sa kabila ng katotohanang ang Hudaismo at / o Kristiyanismo mayroon natagpuan at inangkop ng isang bagay ng malalim na halaga sa ibang mga tradisyon, ngunit dahil sa ito. Maaaring walang talk ng isang "syncretism" dito, para syncretism sa pejorative kahulugan ay nangangahulugan amalgamating iba't ibang mga elemento ng iba't-ibang relihiyon sa ilang mga uri ng isang Nalilito buong nang walang pag-aalala para sa integridad ng mga relihiyon kasangkot-na hindi ito ang kaso na may tunay na dialogo.

Ito ang "klasikong" bersyon ng dialogue dekalogo, isinulat bago pa man terminong Deep-dialogue ay ginamit. Gayundin, ang bersyon na ito ay nakatuon sa "dialogue ng Head" (mayroon ding mga "Dialogues ng kamay, Puso, at Banal na" -see "Deep-dialogue / Kritikal-iisip / Competitive-Cooperation: Ang karamihan sa mga tunay na Human Way sa maging at Batas, "Journal ng ekumeniko Pag-aaral, 47, 2, Spring, 2012, pp 143-151):. ang unang bersyon ng apat na lamang ang mga panuntunan sa lupa ay na-publish bilang" ground panuntunan para sa Interreligious dialogue, "sa Journal ng ekumeniko Pag-aaral 15, 3 (Tag-init, 1978), pp. 413f .; at pinalawak upang ang, "Ang dialogue dekalogo: Groundrules para sa Interreligious dialogue,". Journal ng ekumeniko Pag-aaral ng 20,1 (Winter, 1983), pp 1-4; mula 1984 pasulong na ang pamagat ay "dialogue dekalogo:. Groundrules para sa Interreligious, Interideological dialogue" Ito ay muling ginawa sa hindi bababa sa 39 mga publisher sa hindi bababa sa 9 iba't ibang mga wika. Ang mga commonsense alituntunin ay pinangalananang "dialogue dekalogo" para nimonik pedagohiko na dahilan: Hindi bababa sa mga Hudyo, mga Kristiyano, at Muslim ay makilala at madaling isipin ang term na "dekalogo," ang Sampung Utos, "plus, ang aliterasyon ng D .... D AIDS din pagpapabalik.